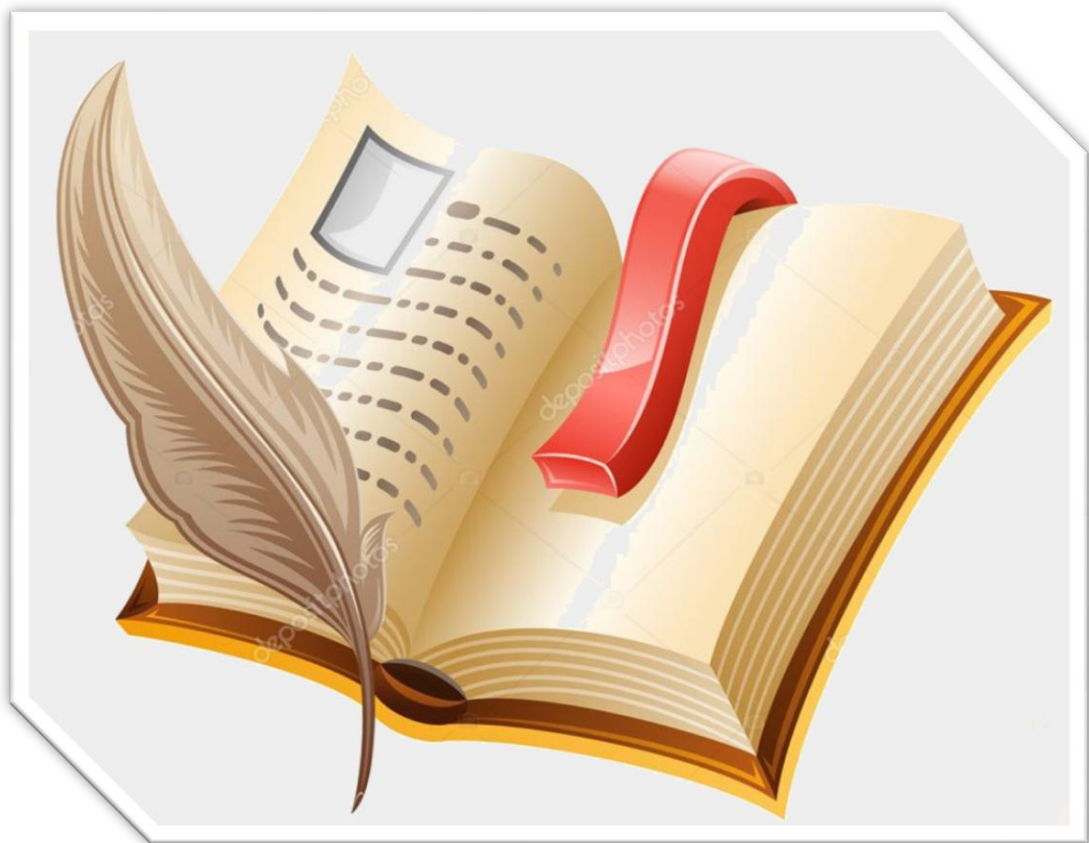

Міністерство освіти і науки України
Чортківський гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж імені Олександра Барвінського

Робота психолого-педагогічного семінару
викладачів, що атестуються
у 2022 - 2023 навчальному році

Укладач

Синишин Л.В. – методист Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу імені Олександра Барвінського

Дискусія «Роль та місце сучасного педагога у формуванні особистості молоді людини крізь призму освітнього середовища»

16.11.2022

Нові ролі вчителя в парадигмі сучасної освіти

Синишин Л.В,
методист коледжу

Визначальною рисою сьогодення є стрімкий технологічний прогрес .

Сучасні діти працюватимуть у світі, який ми не в змозі детально передбачити, бо швидкість змін зростає.

Відповідно до функцій учителя змінюються і його ролі в освітньому процесі. Нова школа потребує нового вчителя, який може стати агентом змін, тьютором, фасилітатором, коучем, модератором.

Коуч - фахівець, тренер, що проводить тренування.

Дослівний переклад слова «коучинг» – «тренерство». Коуч – це тренер, здатний зробити з людини чемпіона, тобто мова йде про виховання переможців.

Коучинг дозволить не тільки ефективно розв'язати завдання навчання учнів, але й сприяє створенню згуртованої команди.

У порівнянні із тренінгом коучинг розвиває самостійність, відповідальність.

Тьютор (від англ. tutor — учитель) — особа, що веде індивідуальні або групові заняття із учнями, студентами, репетитор, наставник. Тьютор — ключова фігура в дистанційному навчанні, що відповідає за проведення занять із учнями.

Фасилітатор - це вчитель, основне завдання якого полягає в стимулюванні та направленні процесу самостійного пошуку інформації та спільної діяльності учнів. Фасилітація – це організація й управління процесом обговорення певних питань (тем) у групі людей. Мета учителя-фасилітатора – організувати спілкування всіх учасників обговорення з нейтральної сторони, налагодити ефективний обмін думками таким чином, щоб зіткнення думок перейшли в конструктивне русло, розбіжності були успішно подолані і прийнятне рішення було вироблено.

Модератор — людина, що відповідає за дотримання встановлених норм поведінки на інтернет-ресурсах, частіше форумах. Модератор - це наставник, керівник, який здійснює підтримку і організацію активної роботи групи.

Отже, учитель має навчити дітей активності, навикам співпраці в команді, коли учні можуть доповнювати один одного, стимулювати до саморозвитку та самовдосконалення. Коли всі учні є складовою одного цілісного організму – класу.

Фасилітатор - це вчитель, основне завдання якого полягає в стимулюванні та направленні процесу самостійного пошуку інформації та спільної діяльності учнів. Фасилітація - це організація й управління процесом обговорення певних питань (тем) у групі людей.

Мета учителя-фасилітатора - організувати спілкування всіх учасників обговорення з нейтральної сторони, налагодити ефективний обмін думками таким чином, щоб зіткнення думок перейшли в конструктивне русло, розбіжності були успішно подолані і прийнятне рішення було вироблено.

Тьютор (від англ. tutor - учитель) - особа, що веде індивідуальні або групові заняття із учнями, студентами, репетитор, наставник. Тьютор - ключова фігура в дистанційному навчанні, що відповідає за проведення занять із учнями.

Модератор - людина, що відповідає за дотримання встановлених норм поведінки на інтернет-ресурсах, частіше форумах.

Модератор - це наставник, керівник, який здійснює підтримку і організацію активної роботи групи.

Слово про вчителя

Він актор,
але його глядачі не аплодують йому.
Він скульптор,
але його роботи ніхто не бачить.
Він лікар,
але його пацієнти рідко дякують за лікування та далеко не завжди бажають лікуватися.

*Де ж йому взяти сили для щоденного натхнення?
Тільки в самому собі, тільки у свідомості величі своєї справи*

С. Соловейчик

Модель нового вчителя

Музичне середовище як засіб креативності здобувача освіти крізь призму сучасних реалій

*Кікіс Марта Іванівна,
викладач фортепіано*

Викладання предметів мистецького спрямування під час віддаленого навчання потребує впровадження у навчальний процес нових творчих підходів та новітніх технологій підготовки майбутнього покоління для забезпечення всебічного розвитку виконавських навичок в сучасних умовах.

Модернізація мистецької освіти вимагає обізнаності у сфері фахової діяльності, володіння виконавською технікою, художньою культурою, й, передусім, вона має бути провідником культурних мистецьких традицій та інноваційних технологій.

Під час дистанційного навчання викладач має бути добре підготовлений, у зв'язку з цим, особливої гостроти набуває проблема впровадження інноваційних технологій, розв'язання якої знаходиться у площині забезпечення не лише виконавської майстерності під час дистанційних обмежень, але і фахової компетентності, яка відповідає за якість результату навчання у цілому.

Специфіка діяльності викладача мистецького профілю виявляється, насамперед, в його методичному підході до фахової роботи із здобувачами освіти.

Виховання виконавських навичок - одна з найважливіших і завжди актуальних сфер сучасної мистецької школи. Але на жаль під час епідемії, а тепер військового стану, викладачі змушені мінімізувати цей важливий компонент. Студентам часто приходиться здійснювати відео зйомку вивчених творів. Поставлені цілі виконавства зміщуються. Розуміння того, що твір можна переписати декілька разів, відгалужує нас від методики виступу єдиного разу. Дуже часто здобувач освіти ставить перед собою завдання просто заграти музичну програму без похибок, але в той же час втрачається глибинний зміст виконання того чи іншого твору.

Педагогічну концепцію, сформовану у вигляді особливої, дуже специфічної мисленнєвої діяльності можна й потрібно вивчати з позицій психологічного аналізу в усій його багатогранності й багатовимірності. Надзвичайно важливо здобувачам освіти оволодіти не тільки інструментом, але й пізнанням музичної мови спілкування.

Методики викладання у фортепіанному навчанні, під час карантинних обмежень та військового стану це - єдність на основі проведеного аналізу, підтримка студентів засобами зацікавлення, та планування досягнення цілей за допомогою репертуарних рішень.

Викладач мистецького напрямку повинен підібрати для кожного вихованця цікавий, вирашаний репертуар, який буде доступним для вивчення та направлений на подолання певних труднощів.

Проблема дистанційного навчання недостатньо вивчена, викладачі музичної сфери визнають проблему актуальною у зв'язку з тим, що на сьогодні ця сфера остаточно ще не сформувала свої професійні ознаки.

Особливості виконавської діяльності студентів обмеженні у можливостях, та привертають увагу онлайн спільноти.

У фортепіанних методиках європейської і китайської шкіл, першорядне значення має необхідність глибокого вивчення комплексної дії всіх процесів розвитку музиканта, зміцнення ігрового апарату за допомогою поєднань сучасних методів та способів дистанційної форми навчання.

Специфіка роботи під час дистанційної форми навчання спонукає викладача до нестандартних дій на прикладі певних розроблених методик. Як показує досвід, ефективність виконавської діяльності багато в чому залежить від готовності здобувача освіти до прийняття самостійних рішень у практичному творчовиконавському процесі, що є загальною тенденцією сучасних спрямувань. Тому одним з основних завдань підготовки майбутнього музиканта до виконавської діяльності за роки навчання є виховання самостійності.

Викладачі в своїй професійній діяльності, під час дистанційних обмежень, знаходяться у пошуках нових шляхів творчого розвитку студентів, всебічно використовують різні методи і прийоми виконавських навичок.

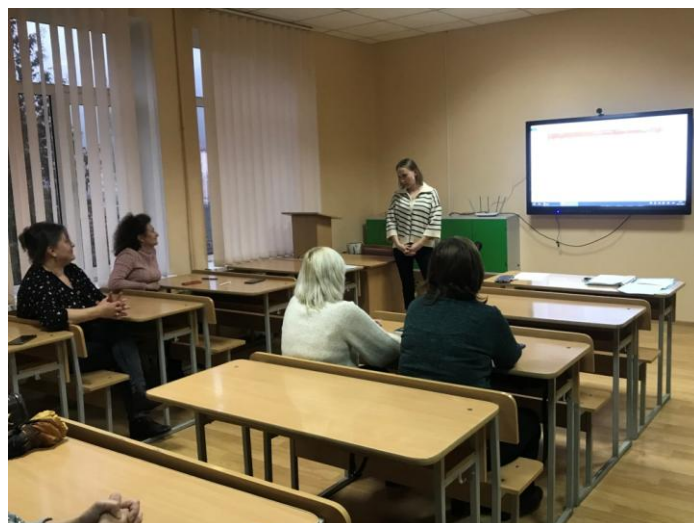
Однією з найцінніших рис під час віддаленого навчання є виняткова увага й індивідуальний підхід до специфічних особливостей студента. На цю сторону музично-педагогічної діяльності викладачі постійно повинні звертати увагу.

У кожному із них ми прагнемо бачити індивідуальну неповторну особистість, музично-естетичне виховання якої може бути ефективним, якщо якомога глибше проникнути в індивідуальність студента, власні погляди, врахувати музичні вподобання.

При чому у кожному конкретному випадку застосовувати свої власні методи заохочення за допомогою українського репертуару, який на сьогодні є дуже актуальним. Існує необхідність займатися по-різному не лише з різними студентами, а й урізноманітнювати прийоми і форми роботи навіть з одним і тим самим.

Доречно підкреслити, що викладацька діяльність сьогодення в Україні, базується також на інтерпретації та використанні народної творчості, це стає гарним репертуарним рятівником для використання потенційних професійних

здатків здобувачів освіти. Такі педагогічні прийоми дозволяють продуктивно розвивати властиві кожному музиканту індивідуальні риси, особливості учбового процесу, не ламаючи особистості вихованця, а даючи йому можливість всебічного розвитку природним шляхом.

Обговорення за круглим столом «Стереотипи у свідомості сучасного педагога та етичні установки щодо їх подолання»

30.11.2022

Стереотипи у свідомості сучасного педагога і шляхи їх подолання Синишин Л.В, методист коледжу

Інноваційна педагогічна діяльність – проблемне, комплексне явище, що нині турбує всю освітянську спільноту. Сучасний інформаційний світ потребує нової Людини, нового суспільства, а формування такого суспільства можливе в закладах освіти із новою парадигмою навчання. Чортківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Олександра Барвінського є саме таким закладом, закладом з новою траєкторією діяльності, сучасним поглядом на формування особистості молодого фахівця педагогічної сфери діяльності.

Головною рушійною силою в ефективних змінах освітнього процесу є особистість учителя і його готовність сприймати нове та діяти по-новому.

Тому, в рамках психолого-педагогічного семінару викладачів що атестуються, 30.11.2022 року, відбулася зустріч за круглим столом «Стереотипи у свідомості сучасного педагога та етичні установки щодо їх подолання», на якому було окреслено коло ключових компонентів професійної компетентності педагогічних працівників, обговорено питання щодо професійного самовдосконалення та самоосвіти, розкрито шляхи самореалізації особистості педагогів, всупереч тим усталеним категорія та стереотипам, які склалися і окреслюють особистість вчителя та й освітній процес загалом.

Що таке стереотипи?

Стереотип (від дав.-грець. στερεός - твердий, об'ємний і τύπος - «відбиток») - це усталений шаблон мислення, забобон, як правило, не має безпосереднього відношення до реальності. Спочатку «стереотип» - метафора щодо мислення, що прийшла з друкарської справи, де стереотип - монолітна друкована форма, копія з типографського набору або кліше, використовувана для друкарських машин. В сучасній соціальній теорії та психології існують різні означення поняття «Стереотип», залежно від методологічного напрямку наукової школи.

Стереотипи - усталене ставлення людини або людей до подій, вироблене на основі їх порівняння з внутрішніми ідеалами.

Іншими словами стереотипи - це відносно стійкий і спрощений образ соціальної групи, людини, події або явища. Стереотип, як готова схема сприйняття, дозволяє людині скоротити час реагування на мінливі умови навколишнього світу. Але в той же час, стереотип може перешкоджати виникненню нових думок і уявлень. У кожного

народу, кожної нації є свої власні стереотипні уявлення про навколишній світ, про людей, про представників іншої культури. Характерний приклад стереотипу - уявлення росіян про чукчів або французів - про бельгійців тощо.

Особливості стереотипного сприйняття

Мислення через стереотипи відрізняється наступними особливостями:

- Ефект проєкції, суть якого в тому, що при спілкуванні ми наділяємо своїми недоліками неприємних нам людей, а своїми достоїнствами – приємних.
- Ефект середньої помилки, що має на увазі усереднення яскраво виражених особливостей іншої людини.
- Ефект порядку, при якому в спілкуванні з малознайомою людиною більше довіри ми віддаємо первинної інформації, а при спілкуванні зі старим знайомим – свіжими даними.
- Ефект ореолу, або судження людини по одному з його вчинків (хорошому або поганому).
- Ефект стереотипізації, або наділення людини характерними (стереотипними) рисами для якоїсь групи, наприклад, орієнтуючись на професію людини.

Як позбутися від стереотипів

Ми не можемо контролювати процес формування стереотипів, але в наших силах свідомо зменшувати їх вплив на нашу поведінку і сприйняття людей. Повністю позбавитися від стереотипів можна.

Виходячи з того, що стереотип – це стійке і категоричне, спрощене уявлення, судження про що-небудь, поширене в середовищі існування особистості, яка дотримується його, можна стверджувати, що скорегувати вплив стереотипів дозволить:

- **зміна оточення;**
- **розширення знань про об'єкт стереотипу.**

З першим все зрозуміло: виїхати з країни, обзавестися новими друзями і так далі. А як щодо другого пункту?

Стереотипи – це штампи, ярлики. Як їх позбутися? Бути критичним і виборчим до інформації, що надходить. Як мінімум, не приймати будь-якої факт, поки особисто з ним не зіткнешся. Важливо

- не піддаватися на маніпуляції і провокації ЗМІ, тиск суспільства (навіть батьків і старших товаришів). Вчіться перевіряти інформацію. Це питання практики. Почули якийсь факт, засумнівалися в ньому, знайшли кілька джерел, якщо інформація не розходиться, то можна вірити.

До речі, щоб поставити під сумнів якихось стереотипах, досить застосувати їх до добре знайомим і близьким вам людям або самому собі. Особливо актуально для гендерних стереотипів.

- **співробітництво**
- Розширити знання про об'єкт стереотипу можна через спільну діяльність, досягнення спільної мети, отримання емоцій, відкритість і товариськість. Замкнутість і невизначеність, слабо розвинене самопізнання і нестійкий внутрішній світ негативно

позначаються на ослабленні стереотипів. Вони навпаки закріплюють їх. Щоб дати собі шанс зламати стереотип, потрібно дозволити собі зануритися в те, про що він говорить.

- **Творче мислення**

- По суті нас всюди, ще з дитячого садка, вчать засвоювати шаблони. Ми страшенно ліниві в питаннях аналізу і пошуку інформації, ми звикли вірити всьому беззаперечно, брати вже перероблені кимось дані, працювати за схемами, жити за інструкціями.

- Благо, зараз визнається цінність творчого мислення, і програми навчання перебудовуються на проблемне навчання, мета якого – розкриття творчого потенціалу і індивідуальності особистості. Людям «старого гарту» складніше: доведеться самим розвивати творчі здібності, вчитися мислити нестандартно.

Професія вчителя залишається однією із шанованих, відповідальніших та важчих. Педагог завжди асоціювався із авторитетною та суворою людиною. Однак часи змінюються. Сучасне суспільство вже має інше відношення щодо беззаперечної постаті вчителя в навчальному процесі. Сьогодні батьки в першу чергу захищають особисті кордони власної дитини, для якої мають відноситися як до особистості, і лише потім сприймають настанови вчителя. Однак існують і ті, які досі живуть під впливом застарілих стереотипів щодо твердої поваги до вчителів, не зважаючи на те, заслуговують вони її чи ні.

1. Для встановлення дисципліни у класі діти мають боятися вчителя

Для учнів педагог повинен бути авторитетом, другом і наставником, сприяти створенню дружнього клімату в класі, надихати та мотивувати учнів до навчання. Діти повинні довіряти педагогу, не боятися висловлювати власну думку, яка відрізняється від думки вчителя. Знайшовши справжню підтримку, діти будуть прагнути повернутися до класу, навчатися із натхненням.

Відчуття страху підвищує рівень тривожності, що негативно впливає на успішність учнів, вони гірше сприймають та запам'ятовують інформацію. В їхній поведінці може з'явитися агресія як захисний інструмент перед страхом.

Встановити дисципліну в класі слід не залякуючи дітей, а зацікавлюючи їх.

2. Диплом – це найголовніше для вчителя

Наявність диплому безумовно є важливим моментом, однак в умовах сучасних тенденцій, педагоги повинні постійно самовдосконалюватися, підвищувати кваліфікацію, займатися самоосвітою. Важливе значення має емоційне благополуччя педагога, що сприятиме повній віддачі учням.

3. Чи потрібний диплом?

Вчитель повинен мати педагогічну освіту, як фундаментальну основу. Далі отримувати знання відповідно до вимог сучасності, щоб завжди бути на крок попереду від своїх учнів, для яких стати авторитетом.

4. Найважливішим завданням школи є надання освіти

Знання без перспективи їх подальшого використання в житті втратили свою цінність. Сьогодні будь-яку інформацію можна знайти в аудіальному, візуальному, друкованому або цифровому форматі. Заклади освіти повинні орієнтуватися на формування в дітях таких цінностей, як відповідальність, креативність, любов, повага, наполегливість тощо. Вони мають розпалювати в учнях бажання здобувати знання, оволодіти навичками застосування їх в реальному житті.

5. Школа надає лише базові знання, не зважаючи на талант кожної дитини

Дійсно, один вчитель не в змозі розгледіти талант кожної дитини. Цим мають займатися професійні ментори. В США дітям з третього класу пропонують проходити тести, які дозволяють педагогу виявити здібності дитини, на підставі яких він зможе займатися за програмою для обдарованих дітей.

В українських школах таких тестів немає. Але в окремих закладах освіти питанню визначення здібностей дитини приділяється значна увага. Так за підтримки педагогів учні отримують мотивацію до розвинення власних талантів.

Процес самовизначення повинен починатися з молодших класів.

Академічна доброчесність

- ЧЕСНІСТЬ:** уникнення шахрайства, обману, списування, привласнення чужої роботи
- ПОВАГА:** уважне ставлення до різних точок зору, визнання авторства
- ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ:** розуміння наслідків власних та колективних дій
- СПРАВЕДЛИВІСТЬ:** неупереджені рішення, відсутність дискримінації
- ПРОЗОРИСТЬ:** посилаючись на перевірену інформацію, доступність представлення результатів дослідження
- СМІЛИВІСТЬ:** здатність своїми діями відстоювати цінності академічної доброчесності
- ДОВІРА:** впевненість у собі та у чесності і добротворальності всіх учасників освітнього процесу

Академічна доброчесність

“Академічна доброчесність є способом змінити цей світ. Але спочатку змініть себе, а вже потім – світ” –
 Юнсуп Кім, учасник Конференції Міжнародного центру академічної доброчесності.

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна доброчесність

Є 5 фундаментальних цінностей академічної доброчесності:
чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність та відвага до дій.

Закон України “Про освіту”
 Розділ V ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
 Стаття 41. Система забезпечення якості освіти
 Стаття 42. Академічна доброчесність визначає

Академічна добročесність

Порушенням академічної доброчесності вважається

- академічний плагіат, самоплагіат
- фабрикація та фальсифікація
- списування
- обман
- хабарництво
- необ'єктивне оцінювання
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами

Академічна добročесність

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти і відповідно педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до відповідальності

Академічна добročесність

За порушення академічної доброчесності педагогічним, науково-педагогічним та науковим працівникам закладів можуть застосуватися такі міри

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади

Академічна добročесність

За порушення академічної доброчесності до здобувачів освіти можуть застосуватися такі міри

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

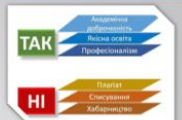
Академічна добročесність

Види академічної відповідальності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності

Академічна добročесність

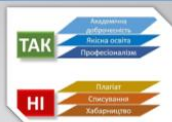

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається уповноваженим колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог цього Закону та спеціальних законів. Кожна особа має право на

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності

Академічна добročесність

Форми та види академічної відповідальності закладів освіти визначаються спеціальними законами.

За дії (бездіяльність), що цим Законом визнані порушенням академічної добročесності, особа може бути призначена до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

ЩО РОБИТИ, ЩОБ ПОДОЛАТИ АКАДЕМІЧНУ НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ?

Питанню дотримання академічної добročесності приділена суттєва увага і в "Методичних рекомендаціях з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти", які затверджені наказом МОН №1460 від 30 листопада 2020 року.

Також про те, як забезпечити академічну добročесність у закладах загальної середньої освіти, можна прочитати в "Абетці для директора", НУШ, і рекомендаціях щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти.

Але найважливіше те, що про академічну добročесність важливо не просто говорити, а й учитися жити добročесно на практиці та виховувати в собі сміливість відстоювати своє право на справедливе добročесне освітнє середовище.

Стереотипи у педагогічній діяльності та шляхи їх подолання Ушій Галина Ярославівна, викладач суспільних дисциплін

«Як би там не було, всі ми живемо у владі стереотипів.

І тим цікавіше, коли життя дає нам можливість їх зруйнувати ... »

Стефані Майер

Щоб зберегти свої емоції та душевні сили, запобігти емоційному вигоранню, вчитель часто використовує у своїй роботі стереотипи. Сьогодні наше завдання визначитися з поняттям "стереотипи", розглянути позитивні та негативні боки цього явища, навчитися трансформувати негативні стереотипи в позитивні.

1. Які асоціації викликає у вас поняття "стереотип"? (шаблон, стандарт, ярлик). загальноприйнятий, той що повторюється, стандартний.

Стереотип — це стале, спрощене уявлення про когось або щось-небудь. Наявність стереотипів не є провиною людини. Вони є в кожного з нас, і це — природний спосіб пізнання світу.

2. Стереотипи бувають різні за змістом.

І зараз я кожному назву певний тип стереотипу, а ви сформулюйте (наведіть приклад) відповідного цій тематиці стереотип. Отже назвіть стереотип:

Віковий	статевий (гендерний)	расовий (національний)
Релігійний	професійний	географічний
речовий (товари)	фізіономічний	педагогічний
соціальний		

Обговорення: Стереотипи можуть формуватися на основі віку («молодь слухає тільки рок-н-рол»), статі («усі чоловіки хочуть від жінок тільки одного»), раси («японці не відрізняються одне від одного»), релігії («іслам - релігія терору»), професії («усі адвокати - шахраї») і національності («усі євреї - жадібні»). Існують також

стереотипи географічні («життя в невеликих містах безпечніше, ніж у мегаполісах»), речові («німецькі машини - найякісніші») тощо.

3. Учасники об'єднуються в 3 групи кожна з яких отримує завдання:

1. Використовуючи вже відому інформацію, спробуйте з'ясувати причини виникнення стереотипів.
2. Чи можна однозначно сказати, що стереотип це позитивне явище? (описати його негативні сторони).
3. Чи можна однозначно сказати що стереотип це погане явище? (описати його позитивні сторони).

З обговорення можна зробити висновки про те, що **причинами виникнення стереотипів є:** відсутність життєвого досвіду; емоційне сприйняття та упереджене ставлення; отримана інформація; відсутність достатньої кількості фактів, особливості виховання, вплив ЗМІ.

Позитивними сторонами стереотипу є : економія власних зусиль, яку забезпечує відповідь за шаблоном; стереотипи систематизують уявлення про світ; є готовою відповіддю на нові виклики; адаптує особистість до середовища, майбутньої діяльності; забезпечують точність, однозначність реагування в складних ситуаціях.

Негативними властивостями стереотипу є: перешкоджання розвитку творчого мислення; перекручення реальності, перебільшення негативних рис; збіднення особистості; виникнення конфліктів.

4. Вправа “Найпоширеніші стереотипи вчителів”.

Мета: Усвідомлення деструктивних властивостей стереотипів педагогічної діяльності, навчитися їх трансформувати у позитивні.

Кожен вчитель обирає папірець з написаним стереотипом. Кожному необхідно прокоментувати та трансформувати, префразувати його у позитивний стереотип та обрати шляхи їх подолання.

- Працюю, працюю, а результату не бачу
- Учень не має права виявляти негативні почуття
- Між навчальною діяльністю учня і його загальною успішністю є прямий зв'язок
- Учитель не може виявляти негативні почуття
- Учитель усе повинен знати
- Учитель не має права на помилку
- Дитина із заможної родини – пихата
- Дитина ще не живе, а тільки готується жити
- Завдання педагога – виправити всі негативні якості в дитині

Чому стереотипи такі живучі? Бо з ними легше існувати. Вони економлять зусилля, бо для ретельного вивчення всього немає ні сил, ні часу.

5. Вправа – Мої стереотипи

Мета: Усвідомити наявність упереджень і навчитися розуміти причину не завжди об'єктивних суджень .

Якщо стереотип закріплюється в свідомості, то згодом він перетвориться в упереджене ставлення до об'єкту стереотипу, у забобон, а в подальшому і дискримінацію.

Уявіть, що ви — студент / студентка університету у великому місті, де плануєте орендувати багатокімнатну квартиру. Для того, щоб вам не довелося самотійно оплачувати комунальні послуги, є можливість підселити у кожную кімнату ще по одній людині. Після того, як ви подали

оголошення, зголосилося декілька охочих.

Підготуйте загальний список можливих співмешканців / співмешканок.

Виберіть, з ким із перелічених претендентів ви б хотіли мешкати в одній квартирі (не більше трьох осіб). Наприклад це можуть бути:

- дівчина-мусульманка;
- чоловік, який приїхав у місто на заробітки;
- жінка, що переїхала з Донбасу;
- молодий хлопець з інвалідністю;
- відомий актор;
- студентка із Росії;
- афроамериканець;
- громадянин США;
- український політик;

Спробуйте змінити ракурс, наприклад, може виявитися, що:

- дівчина-мусульманка вільно володіє англійською мовою;
- чоловік, який приїхав у місто на заробітки, є професійним психологом;
- жінка, що переїхала з Донбасу, очолює волонтерську організацію;
- молодий хлопець з інвалідністю - колишній солдат, що брав участь в АТО;
- відомий актор регулярно вживає алкоголь;
- студентка із Росії є правозахисницею;
- афроамериканець викладає курс інформатики для українських студентів;
- громадянин США переховується в Україні від правосуддя;
- український політик опікується важкохворими дітьми.

Поміркуйте Чи є ситуації, які описані у вправі, можуть траплятися у реальному житті?

Чи важко було зробити вибір? Чим ви керувалися, здійснюючи його?

Чи вплинули ваші стереотипи та упередження на вибір співмешканців / співмешканок? Які саме?

Що б ви відчули, якби ніхто не захотів жити в одній квартирі з вами?

Яким чином змінилося ваше уявлення про цих людей, коли ви дізналися більше про них? Що ще могло вплинути на зміну вашого вибору?

Для того, щоб подолати той чи інший стереотип, необхідно:

- усвідомити його наявність;
- пошукати об'єктивну інформацію про людей чи явища, що є в основі стереотипу;

- не сприймати усю спільноту, групу через окремих представників;
- позбуватися переконань, що власна думка є найправильнішою;
- зосередити увагу на позитивному.

Сьогодні в Європі серйозною проблемою є зростання недовіри, негативного ставлення до емігрантів з країн Азії та Африки. Щоб запобігти таким негативним явищам на замовлення місцевої влади у м.Кельн з'явився такий плакат.

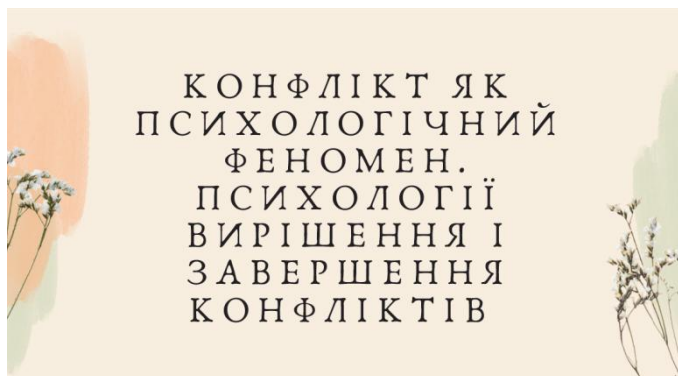
ТВІЙ ХРИСТОС – ЄВРЕЙ
ТВОЄ АВТО – ЯПОНСЬКЕ
ТВОЯ ПИЦЦА – ІТАЛІЙСЬКА
ТВОЯ ДЕМОКРАТІЯ – ГРЕЦЬКА
ТВОЯ ВІДПУСТКА – У ТУРЕЧЧИНІ
ТВІЙ РАХУНОК – АРАБСЬКИЙ
ТВІЙ АЛФАВІТ – ЛАТИНСЬКИЙ...
ТАК ХТО ТУТ ІНОЗЕМЕЦЬ: ТВІЙ СУСІД ЧИ ТИ САМ?

Психолого-педагогічний тренінг «Конфлікт як психологічний феномен. Психотехнології вирішення і завершення конфліктів»

27.12.2022

*Пахолок З.В.,
викладач філологічних дисциплін*

*Гнатківська Н.І.,
практичний психолог*

Специфіка педагогічних конфліктів між викладачем і студентом, на нашу думку, полягає в тому, що студент є самостійним суб'єктом педагогічного процесу, виступає, по суті, замовником типу освіти та здатен свідомо оцінювати «товар», який йому пропонується.

У взаємодії студентів та викладачів найхарактернішими є такі причини конфліктів: розбіжності у ціннісних орієнтаціях, нетактовність у процесі спілкування, розбіжності у взаємних очікуваннях, рівень професіоналізму викладачів та успішності студентів. Форми спілкування викладачів і студентів багато в чому залежать від соціокультурних та індивідуально-психологічних якостей суб'єктів взаємодії, а також від усталених у вузівському колективі традицій, норм та правил спілкування. Розбіжності у взаємних очікуваннях викладачів і студентів охоплюють широке коло проблем - від ціннісних орієнтацій і до якості знань, які надаються викладачами, та ефективності їх засвоєння студентами.

Значна частина конфліктів у ланцюгу «студент - викладач» виникає через низький професійний рівень викладачів, особливо ігнорування, а іноді і просто незнання основних педагогічних законів. Ще К. Д. Ушинський писав: «Я бачу в педагогіці не науку, а мистецтво, але переконаний, що в теорії цього мистецтва є дуже багато такого, що потрібно знати людям, які беруться за практику виховання та навчання».

Не викликає сумнівів, що сьогодні далеко не всі науково-педагогічні працівники вищої школи оволоділи цим мистецтвом. Щодня тисячі викладачів ВНЗ переступають поріг студентських аудиторій, не зовсім чітко уявляючи собі педагогічне завдання (окрім, звичайно, «сухого» викладання навчального матеріалу). І тут знову пригадуються слова К. Д. Ушинського: «Що сказали б ви про архітектора, який, закладаючи нову будівлю, не зумів би вам відповісти на запитання, що він хоче будувати - храм, просто будинок, в якому жилося б затишно, красиві, але непотрібні помпезні ворота, якими милувалися б подорожні? Те ж саме повинні ви сказати і про вихователя, який не зуміє чітко й точно визначити вам мету своєї виховної діяльності».

У свою чергу, як засвідчує особистий досвід низьку ефективність навчального процесу та конфліктність у спілкуванні викладачі пояснюють такими причинами:

- споживацьке ставлення студентів до навчання, лінощі, небажання вчитися;
- слабка базова підготовка, відсутність у студентів самостійного мислення, низький рівень загальної освіченості та культури;
- відсутність інтересу до навчання та до майбутньої професії;
- завищена самооцінка з боку студентів.

Отже, наявність конфліктологічної культури у системі вищої освіти потребує переосмислення та корекції сприйняття й оцінки конфлікту та його ролі і значення у соціально-педагогічному процесі з боку викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Мудрі говорять, що «з двох людей, які сперечаються, винний той, хто розумніший». Ініціатива у врегулюванні конфлікту має належати педагогу, як професійно більш підготовленому. Якщо конфлікт не вдається врегулювати своєчасно, у нього можуть бути втягнуті нові учасники, наприклад, адміністрація навчального закладу, яка візьме на себе функцію або арбітра, або захисника однієї зі сторін, і тоді кількість можливих варіантів розвитку конфлікту значно збільшиться, а сам конфлікт розшириться. За будь-якого варіанта розвитку конфлікту завдання педагога полягає у тому, щоб перетворити протидію сторін у взаємодію, деструктивний конфлікт - у конструктивний.

Для цього потрібно зробити кілька послідовних операцій. По-перше, домогтися адекватного сприйняття одне одного, адже конфліктуєча людина неприязно налаштована до опонента. Контролюючи свої емоції, педагогу потрібно знизити емоційне напруження у відносинах зі студентом, колегою і обов'язково перейти до врівноваженого діалогу. Під час діалогу бажано дотримуватися таких правил:

- виявляти тактовність, коректність стосовно опонента, вести бесіду за стилем «рівний - рівному»;
- не переривати без потреби, спочатку слухати, а потім говорити;
- не нав'язувати свої точки зору, шукати істину разом;
- обстоюючи свої позиції, не бути категоричним, уміти сумніватися у самому собі;
- у своїх доказах спиратися на факти, а не на чутки та чужу думку;
- намагатися правильно ставити запитання, що є основним ключем у пошуках істини;
- не давати готових рецептів вирішення проблеми, намагатися так будувати логіку розмірковувань, щоб опонент сам знаходив правильне рішення.

Важливе значення має особистість викладача-педагога. Не буде перебільшенням стверджувати, що від його якостей як особистості залежить усе. Педагог виховує студента постійно, навіть і тоді, коли він нічого не говорить і не робить. Але студенти завжди пильно стежать за поведінкою педагога, виразом його обличчя, його реакцією на їхню поведінку. Мабуть це аксіома, що педагог може виховувати лише таку людину, як він сам, виховувати на особистому прикладі.

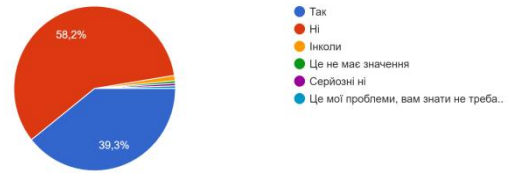
У нашій роботі зі студентами порушені проблеми виникають постійно: і під час занять, і на перервах, і під час підготовки та проведення виховних заходів у навчальних групах тощо. Кожного року життя ставить нові питання, не схожі на інші, як не схожі й особистості, пов'язані з ними.

Педагог тут не може обмежитися суто прагматичним підходом, завжди треба мати на увазі ширший світоглядний аспект, а це і є виховання у найширшому його розумінні.

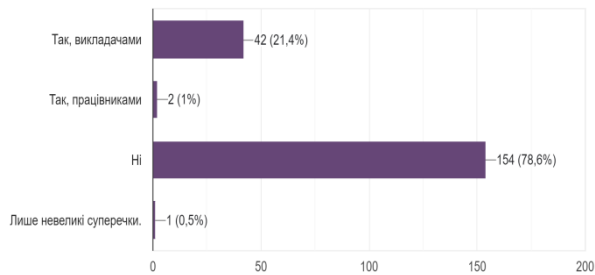
Чи виникали у тебе конфлікти з одногрупниками чи друзями з якими ти навчаєшся в коледжі ?
196 відповідей

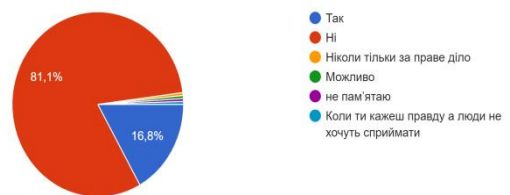
Чи виникали у тебе конфлікти з батьками ?
196 відповідей

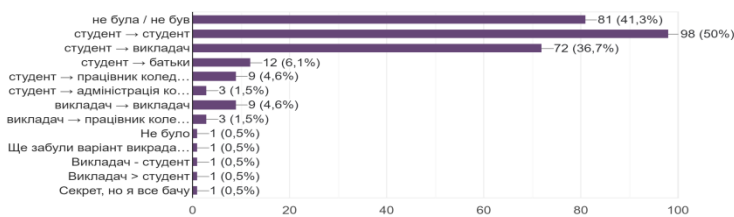
Чи виникали у тебе конфлікти з викладачами чи працівниками ?
196 відповідей

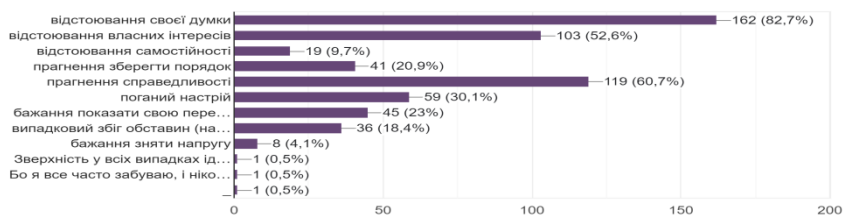
Чи були випадки, коли ти був ініціатором конфлікту?
196 відповідей

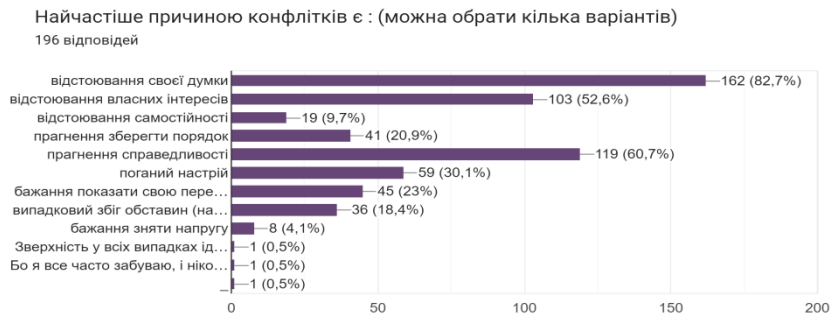

За період навчання, ти був/ла СВІДКОМ конфлікту (якщо так, вказати тип конфлікту)? Можна обрати кілька варіантів.
196 відповідей

Найчастіше причиною конфліктів є : (можна обрати кілька варіантів)
196 відповідей

Обговорення ситуацій

Ситуація 1

Антон – самовпевнений студент. Відносини з хлопцями в групі прохолодні, коледжних друзів майже немає. Хлопчик характеризує хлопців з негативного боку, вказуючи на їх недоліки, вигадані або перебільшені, виявляє невдоволення викладачам, зазначає, що багато педагогів занижують йому оцінки. Мама беззастережно вірить синові, підтакує йому, що ще більше псує відносини хлопчика з одногрупниками, викликає негатив до викладачів.

Які дії викладачів ????

Ситуація 2

Студентка другого курсу, Оксана, погано встигає в навчанні, дратівлива і груба в спілкуванні з викладачем. На одній із пар дівчинка заважала іншим хлопцям виконувати завдання, кидала в хлопців папірці, не реагувала на викладача навіть після кількох зауважень на свою адресу. На прохання викладача вийти з аудиторії, Оксана так само не відреагувала, залишаючись сидіти на місці. Роздратування викладача призвело його до вирішення припинити вести заняття, а після дзвінка залишити всю групу після уроків. Це, природно, призвело до невдоволення всіх.

Як вирішити конфлікт ????

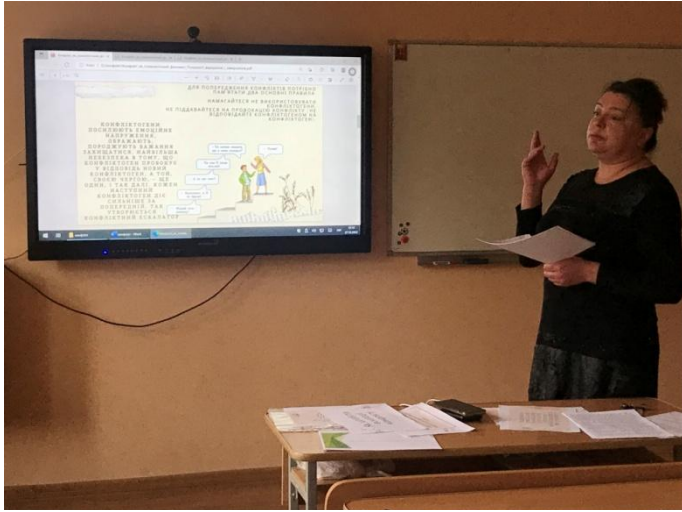
Ситуація 3

Студент зламав чужу дорогу річ, і батьки вимагають відшкодування. Чи потрібно в цій ситуації викладачу / куратору включитися в розмову?

Які дії викладача / куратора ?

Ситуація 4

Два викладачі у стінах коледжу «в'ясяють стосунки», свідками якого є студенти. Ваші дії ????

Дискусія «Педагогічна майстерність конкурентоспроможного вчителя та її вплив на ефективну організацію освітнього процесу»

10.01.2023

Педагогічна майстерність музичного керівника у професійній діяльності

*Торончук Г.П.,
викладач по класу фортепіано*

Педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості педагога, який забезпечує йому високий рівень самоорганізації професійної діяльності. Це важлива умова оптимізації процесу розвитку в дошкільника емоційної врівноваженості, адекватності, компетентності, певної соціальної позиції. Від особистісного й професійного рівня педагогів дитячого садка значною мірою залежить характер протікання адаптації до навколишнього, до світу людських взаємин у дітей перших шести років життя.

Розглянемо докладніше складові педагогічної майстерності музичного керівника закладу дошкільної освіти.

1. Загальна та духовна культура педагога

Моральна культура: гуманізм, доброзичливість, моральні принципи.

Естетична культура: культура почуттів, естетичні смаки.

Загальна та духовна культура: ерудиція в різних сферах культури, культура спілкування, духовні потреби.

2. Професійно-педагогічна компетентність

Педагогічна компетентність: знання дошкільної педагогіки як основи професіоналізму, вимог методики дошкільного виховання.

Фахова компетентність: ерудиція в музичній педагогічній спеціалізації, знання завдань програми. Наявність необхідних умінь з методики музичного виховання

Фахова компетентність включає розвиток таких функцій музичного керівника, як інформаційної, розвивальної, мобілізаційної, орієнтувальної.

Щоб успішно здійснювати *інформаційну функцію* педагог повинен мати глибокі знання зі свого предмета, вміти подати їх дітям, володіти культурою мовлення.

Зміст цієї функції у діяльності музичного керівника специфічний. Музичну інформацію педагог передає, насамперед виконуючи музичні твори. Слухач сприймає музику, написану композитором, тільки через виконавця. Тому виконання музичних творів для дітей – основне вміння педагога – повинно бути професійним, яскравим.

Сприйняття музики поглиблюється при усвідомленні її емоційно-образного змісту. Тому найважливіше вміння, яке необхідне музичному керівникові – це доступне для дітей пояснення змісту музичного твору.

Велике значення для накопичення дошкільниками повноцінних музичних вражень має якість репертуару, вміння педагога відібрати високомистецькі твори народної й класичної музики.

Музичний керівник повинен знати методичні прийоми ефективні для певної вікової групи дітей, уміти творчо їх застосовувати.

Розвивальна функція. Педагог, навчаючи дітей, повинен розвивати їх здібності, вчити самостійно мислити, стимулювати творчі прояви.

У діяльності музичного керівника ця функція спрямована на збагачення дітей музичними враженнями, розвиток їхніх музичних здібностей, творчості. Для цього педагогам необхідно знати методику діагностичного обстеження музичних здібностей дітей, проблемні методи навчання, вміти застосовувати їх з урахуванням віку дітей, індивідуальних якостей особистості.

Необхідно створювати проблемні ситуації, що спонукатимуть дітей до активного прояву (порівняння, узагальнення, придумування варіантів), стимулюватимуть їхню творчу самостійну діяльність. Виконуючи твори з різним ступенем контрастності, педагог пропонує дітям порівняти їх, висловити своє ставлення. «поміркувати» про музику. Музичний керівник повинен володіти творчими вміннями у різних видах музичної діяльності.

Здійсненню розвивальної функції заважає будь-яка одноманітність. Музичний керівник повинен творчо підходити до побудови музичних занять. Потрібно застосовувати різні види музичних занять: традиційні, домінантні, тематичні, комплексні.

Мобілізаційна функція педагога включає вміння впливати на емоційно-вольову сферу особистості дитини найраціональнішим шляхом. Мобілізувати увагу можна і за допомогою строгих вказівок, але навчання буде носити розвивальний характер лише тоді, коли педагог зацікавить дітей, приверне їхню увагу.

Музичний керівник повинен бути сам захоплений музикою, що її виконує і про яку розповідає; знати різноманітний репертуар, створювати проблемну ситуацію вже при сприйнятті музики, використовувати ігрові методичні прийоми, творчі завдання.

Для виконання мобілізаційної функції музичному керівникові необхідні такі якості особистості, як артистизм, винахідливість, спритність, здатність до творчості.

Орієнтувальна функція потребує формування стійкої системи ціннісних орієнтацій особистості.

Одне з головних завдань у діяльності музичного керівника – сформувати у дітей ставлення до музичного мистецтва як до культурної цінності, зацікавити їх музикою, пробудити і розвинути естетичні почуття, розуміння чарівності музики.

Музичний керівник повинен мати високу культуру, ерудицію, уміти передати вихованцям свою захопленість музикою.

Яскравий емоційний відгук на музику народжує в дітей позитивне ставлення до неї, що є неодмінною умовою формування ціннісних орієнтацій особистості.

Дослідно-творча компетентність – це прагнення педагога до самовдосконалення, постійного поповнення професійних знань та вмінь, пошуку

ефективних шляхів педагогічної діяльності, наявність у педагога необхідних вмінь до творчої діяльності.

Музичний керівник повинен стежити за спеціальною літературою, вивчати її. Ознайомлюватися з перспективним педагогічним досвідом, впроваджувати в практику новітні методи і прийоми навчання, вести власний творчий пошук новаторських форм і методів роботи з дітьми. Для підвищення своєї професійної кваліфікації музичному керівникові необхідно регулярно відвідувати методичні об'єднання, курси підвищення кваліфікації, семінари, вебінари.

3. Загально-педагогічні вміння та здібності

Гностичні здібності спрямовані на пізнання дошкільників, кожного окремо і всієї групи, їхніх батьків, власних якостей і педагогічної діяльності взагалі.

Музичний керівник повинен мати необхідні знання із загальної, вікової та педагогічної психології, уміти застосовувати ці знання у роботі з дітьми, спостерігати за дітьми в різних видах діяльності. Потрібно добре орієнтуватися не лише в музичному розвитку дітей, а й у розумових, фізичних, емоційних, соціальних особливостях дітей, знати основні якості вихованців, батьків, колег.

Конструктивні здібності спрямовані на проектування, планування своєї роботи, її видів і форм. У конструктивних здібностях педагога виділяють три компоненти: конструктивно-змістовний (добір навчального матеріалу), конструктивно-оперативний (планування структури власних дій і дій дітей), конструктивно-матеріальний (створення навчально-матеріальної бази для проведення роботи).

Конструктивно-змістовний компонент потребує знань різноманітного музичного репертуару, вміння його добирати і структурувати з урахуванням поставлених завдань та індивідуального підходу до дітей.

Конструктивно-оперативний компонент це вміння планувати та використовувати різні способи реалізації поставлених завдань, застосовувати варіативні методи і прийоми.

Конструктивно-матеріальний компонент має на меті вміле, доцільне використання наочності, ТЗН, оформлення, атрибутики при проведенні занять, розваг, свят.

Високий рівень конструктивних здібностей педагога – це:

- вміння планувати роботу на день, тиждень, місяць, рік, програмувати свої дії в майбутньому;
- визначати зміст різних форм організації музичної діяльності;
- добирати матеріал до навчально-виховної роботи;
- проектувати розвиток кожної особистості і групи в цілому;
- здатність передбачати труднощі в діяльності дітей, створювати умови для їх попередження;
- планувати музичну діяльність дошкільників, складати конспекти, систематизувати дидактичні матеріали, переробляти складну інформацію, адаптуючи її до можливостей дітей.

Організаторські здібності: щоб оволодіти цими здібностями музичний керівник повинен знати теорію і методику музичного виховання на сучасному рівні, впроваджувати нові досягнення науки і практики у педагогічний процес. Музичний

керівник повинен вміти організовувати колективну, групову, індивідуальну діяльність дітей, активізувати діяльність батьків, залучати їх до участі в музичному вихованні дітей, проводити відкриті заняття з метою поширення передового досвіду.

Комунікативні здібності – це вміння педагога спілкуватися, встановлювати доброзичливі стосунки з дітьми, колективом педагогів, батьками. Велике значення мають особистісні якості музичного керівника: любов до дітей, терпіння, справедливість, доброзичливість, а також глибокі професійні знання, здатність творчо застосовувати їх у роботі.

4. Культура праці передбачає знання нормативних документів, дотримання педагогом трудової дисципліни та ведення ділової документації.